

TORONTAL

Ára 1 Din	Szerkesztőség és kiadóhivatal: Vel. Becskerek, Obiljyeva (Zápolya) u. 1	POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP	Az előfizetés ára: Egész évre . 300 D Negyedévre . 75 D Félévre . . . 150 D Havonta . . . 25 D Hirdetések díjszabása szerint Megjelenik naponta délután	Ára 1 Din
	Telefonszámok: Szerkesztőség 281 Kiadóhivatal 21 Sürgőnycim: Torontál, Veliki Becskerek			

LEGUJABB

— Déli telefonjelentéseink. —

A külföldi követek Nincsiy külügyminiszternél.

Beograd, máj. 5.

A kisentente konferenciájának időpontja egyre közelebb jó és így a külföldi követek egy része hazaérkezik, hogy egyes ügyekről személyesen referáljanak a kormánynak.

Ma érkezett meg Antonievity római követ, aki megérkezése után azonnal meglátogatta Nincsiy külügyminisztert, majd Markovity kül-

ügyminiszteri helyettessel az udvarba hajtattott, ahol a király hosszabb audiencián fogadta.

Ma délelőtt különben a kisentente konferencia ügyrendjével kapcsolatban az angol, francia, amerikai és a német követ felkeresték Nincsiy külügyminisztert. Ugyancsak a külügyminiszternél vizitelt ma Pelligrinetti pápai nuncius is.

Benes Szuboticán tárgyal Nincsittyel.

Wien, máj. 5.

Benes, Csehszlovákia külügyminisztere, ma Bécsen keresztül Budapest felé utazott. A külügyminiszter Szuboticán találkozik Nincsiy

Momesilo külügyminiszterrel, aivel tárgyalásokat fog folytatni. Innen Temesváron át folytatja útját Szinajába, hogy résztvegyen a kisentente konferenciáján.

Az ankét-bizottság ma este utazik el Zágrebba.

Közeledés a szerb-horvát megegyezés kérdésében.

Beograd, máj. 5.

A szkupstina tegnap délelőtti ülésén munkájának folytatását hétfő délelőttre halasztotta. Az elcsendesült politikai életbe ilyenformán csak a parlamenti bizottságok működése hoz némi élénkséget.

Pasity miniszterelnök állapota jelentősen megjavult. Orvosai engedélyével elhagyhatta a betegágyat, de a szobából egyelőre még nem távozhat el. A kormány Pasity betegségeire való tekintettel, csak a sürgős folyó ügyeket intézi el, míg a fontosabb kérdésekben elhalasztja a döntést.

Az ankét-bizottság megkezdte működését.

A szkupstina ankét-bizottsága, amelynek feladatán tették a horvát paraszt-párti mandátumok felülvizsgálását, új elnököt választott, miután eddigi elnökével, dr. Szubotity Ninkóval, a képviselők bizalma folytán a házelnöki széklet töltötték be. Az ankét-bizottság új elnöke dr. Markovity Lázár lett, míg Szu-

botity tagsága helyére Dragovity Milutin került be.

Az ankét-bizottság tagjai ma este nyolc órakor utaznak el Zágrebba, ahol a most épült „Esplanade“-szállóban szállnak meg. Munkásságukat egyelőre Zágrebben folytatják, a szükséghez képest azonban kiszállnak az egyes kerületekbe is. Végleges háttérzetot a vizsgálat befejezése után Beogradban hoznak.

A radikális—Radics-párti megegyezés.

A radikális képviselői klub még nem választotta meg új vezetését és erre csak Pasity felépülése után kerülhet sor.

Ami a horvát paraszt-párt és a radikálisok közötti tanácskozásokat illeti, beavatottak azt állítják, hogy a kérdés megoldása a legjobb mederben halad. Az elvi megegyezés már megvan, de ennek alapján még sok technikai akadályt kell leküzdeni. Jól informált helyről szerzett értesülés szerint, a megegyezés véglegesítése az ankét-bizottság munkájának befejezése után várható.

Befejezték a lakástörvény vitáját.

Beograd, máj. 5.

A törvényhozó-bizottság plénuma tegnap fejezte be a lakástörvényről szóló vitáját. Krizogonó szociálpolitikai miniszter kijelentette a kormány nevében, hogy hozzájárul a bizottság azon javaslatához, amely a törvényjavaslat 84. szakaszát oly értelemben módosítja, hogy

a kormánynak joga van szükség esetén ezen törvényt 1926 november elseje után is meghosszabbítani.

A bizottság ma délután 5 órakor ülést tart. Ezen végleg megszövegezi jelentését, amellyel a törvényjavaslatot a szkupstinának előterjeszti.

Fuzionál a radikális és független demokrata-párt.

Beograd, máj. 5.

Parlamenti körökben nagy érdeklődéssel tárgyalják a hírt, hogy a független demokraták és a radikálisok fuzióra készülnek és hogy erre a célra már a terepet szondirozzák.

Az élénk feltűnést keltő politikai szenzációt különféleképpen kommentálják. A független demokraták tagadják, hogy ilyen tervvel komolyan foglalkoznának, viszont a radikálisok nem nehezményezik Pribisevityék belépését a radikális-párt-

ba, sőt azt természetesnek, célszerűnek találják. Befolyásos radikális-párti politikusok nyilatkozata szerint, a független demokratákat örömmel kell üdvözölni a radikális-pártban, de csak oly feltétellel, ha semmiféle személyi, vagy politikai koncessziókat nem kérnek.

A két párt egyesülését egyelőre fenntartással kell fogadnunk, mert ismeretlen még, hogy milyen forrásból erednek a fuzióról szóló hírek.

Agyonlőtték a bolgár aviatika főnökét.

Szófia, máj. 5.

A statáriális bíróság, amely napok óta tárgyalja a székesegyházban elkövetett merénylet ügyét, eddig husz vádlottat ítelt halálra.

Az igazságügyminiszter az ítéletet már átvette, hogy a királynak jóváhagyás végett előterjessze.

Az éj folyamán újabb áldozata volt a zavaros állapotnak.

Plovdivben egy esendőr felölte

Agov Aszent, a bolgár aviatika főnökét, aki azonnal meghalt. Agovot szintén azzal gyanúsították, hogy be van keverve a merénylet ügyébe és a hatóság elfogató parancsot adott ki ellene.

Tegnap elfogták, Szófiába akarták kísérni, de mert utközben menekülést kísérelt meg, az őrizetere rendelt esendőr agyonlöttte.

Kisiklott egy gyorsvonat.

Pozsony, máj. 5.

A Pozsonyból induló gyorsvonat Nagyszombat és Liptóvár között

helytelen váltóállítás következtében kisiklott. A mozdonyvezető meghalt, tizenkét utas súlyosan megsebesült.

Az olaszok kulturális érintkezésben.

Zágreb, máj. 5.

Az „Orjuna“ kezdeményezésére tegnap tiltakozó népgyűlést akartak tartani a Triesztben letartóztatott Weber ljubljanaei egyetemi tanár ügyében.

Weber tanár egy előadás megtartására érkezett Triesztbe. Az olasz hatóságok elfogták Weber tanárt, a rendőrségre vitték, ahol ujjlenyomatot vettek róla, lefotografálták, mint a legközönségesebb gonosztevőt.

A zágrebi rendőrség a tiltakozó gyűlést mindamelltt nem engedélyezte, mert attól tartott, hogy azon az olasz állam ellen fogtak tüntetni.

TŐZSDE

Május 5.

Beograd. Amsterdam 2495, Berlin 1485, Bécs 855 és fél, Genf 1202, Newyork 62-50, Prága 184, Milánó 255-15, Páris 325-75, London 301-25.

Zürich. (Nyitás.) Berlin 123-25, Budapest 72 és egynegyed, Newyork 517, Milánó 2127-50, Prága 1532, Wien 72-80, Varsó 99-45, Szófia 377-50, Bukarest 240, Beograd 835, London 2508, Páris 2707-50.

Budapest. A gabonatőzsdén a buza 520, a rozs 460, az árpa 340, a zab 430, a tengeri 250, új-buza 400.

Hétfőn ül össze a szkupstina

Beograd, apr. 5.

A szkupstina legközelebbi ülését május 11-ikén délelőtt 10 órára hívták egybe, amelyen a Jelzálogbank (Hipotekarna Banka) igazgatóságának tagjait választják meg.

Életfogytiglani fegyházra ítélték Reinitz Jakabot.

Szatmár, máj. 5.

A nagy dráma ma befejeződött. Hat napon át figyelte egész Románia visszafojtott lélegzettel a rettenetes színjáték minden jelenetét és ma végre legördült a függöny.

A szatmári bíróság bűnösnek mondotta ki Reinitz Jakabot Grosz Herman meggyilkolásában és ezért életfogytiglani fegyházra ítélte.

A bíróság a többi rejtélyes gyilkosságra, amelyekkel szintén Reinitzot gyanúsítják, nem terjeszkedett ki. Így nyílt kérdés és talán örök rejtély marad, hogy a Csehszlovákiában megtalált Rozmarin Jenő, Berkovits Salamon, Szmuk Neftali, Nuszbecher Jónás és még egy ismeretlen férfi hullája tényleg Reinitzot vádolja-e mint gyilkost.

A nyomozó hatóságok különben Reinitz előléte után folytatott kutatásban több olyan gyanus momentumot találtak, amelyek kétségtelenné teszik, hogy nem Grosz Herman az első áldozata ennek a rejtélyes embernek. Egész bizonyosra vehető, hogy 1901-ben meggyilkolta Kántorjánosiban Molnár Károly **dusgazdag** gazdálkodót. 1911-ben pedig a híres rétsági postakocsirablásban és gyilkosságban alighanem ugyanez Reinitz keze volt benne, mert az addig földhözragadt Reinitz közvetlen a gyilkosság után házat vásárolt, jómódba kerül. De akkoriban az orthodox, vallásos zsidóról senkisémet tételezte föl, hogy ilyen gazságra képes.

Későn, de mégis rajtaveszt a furfangos, kegyetlen gyilkos. 1923. augusztus 7-én meggyilkolták Grosz Hermant. Jön a feljelentés, a letartóztatás. Kihallgatások Kassán. Az összes meggyilkoltakat Reinitz Jakabbal látták utoljára. Elfognak két embert, Demjanovits Ferencet és Bodnár Gyulát. A kassai rendőrség előtt bevallják, hogy ők gyilkolták meg az erdőben két előtűk ismeretlen embert és a gyilkosságra egy szakállas ember bujtatta fel őket. — Szembesítés. Megismerik Reinitz Jakabot, aki nekik tizezer koronát adott a gyilkosságért.

Aztán jönnek a vallomások, a tökéletesen hiteles, közvetett bizonyítékok, amelyek kétségtelenül igazolják egy sötétlelkű, kegyetlen, pénz-sóvár embernek a rettenetes bűneit. És végül ítélte a földi igazságszolgáltatás, amely kizárta az emberek társadalmából ezt az odatévedt fenévedt.

Hindenburgot örömfüggősséggel fogadták Berlinben.

Berlin, máj. 5.

Hindenburg tegnap érkezett meg Berlinbe. A pályaudvartól az elnöki palotáig vezető közel hét kilométeres uton a lakosság állott sorfalat és kitörő lelkesedéssel zászló és zsebkendőlobogtatással fogadta az új elnököt.

Hindenburgot kérelme ellenére ünnepléses fogadtatásban részesítették az elnöki palotában is.

Egy mintavásár — amely füstbement.

A vrsaci mintavásár. — Egy fiatalember felültette az egész várost. — Rendező-bizottság, a tagok tudta nélkül. — Sorsjegyjáték — önszegélyezésre. — Bezárták a vásárhoz és az iniciátort.

— A „Torontai” tudósítójától. —

Vrsac, máj. 5.

A nem éppen szerencsés határ-megállapítás folytán Vrsac város valóságos zsákutcába került. Virágzó kereskedelme és ipara elvesztette a piacát, a környékét, a határ átszelte főúterét és ma csak nagy küzködéssel tudja azt fenntartani, ami az áldatlan gazdasági viszonyok dacára még megmaradt és vegetál. A forradalmat követő kereskedelmi „bénult” időkben, amikor az utazórendszer és a mintaküldés még nem került elő a háború előtti idők divattárából, nagyvárosok, kereskedelmi és ipari gócpontok mintavásárok rendezésével igyekeztek visszahódítani piacukat és bemutatni árucikkeiket. Ma már a vásárok leg-többje elvesztette gyakorlati jelentőségét, a megmaradtak iránt is fokozatosan csökken az érdeklődés, úgy hogy eleve bizonyos kétkedéssel fogadtuk a provinciában, Vrsacon tervezett mintavásár és kiállítás tervét, amely megvalósulása esetén a város kereskedelmi és szőlőgazdasági életét volt hivatva fel-lendíteni.

A terv iniciátora kétségkívül élelmes módon akarta a vásár megrendezéséhez szükséges pénzt előteremteni. Vásár-sorsjegyeket bocsájtott ki, amelyeknek csábos nyeresi esélyei jó talajt biztosítottak az üzletnek. Tizezer számra fogytak a sorsjegyek, mert hisz hiszékeny emberek mindig bőven akadnak. A nagy-szabású, feltűnő falragaszok, amelyek a tervező fantáziája teljesen szabadon bontakozhatott ki, megtették hatásukat. Bár gondolkodásra készítettek a zsufolt villamoskocsik, amelyek a vrsaci mintavásárról siettek éppen kifelé, mégis akadtak, akik hittek és reméltek és megvették Fortuna istenasszony kegyeire számítván, a plakátokon hirdett sorsjegyet. Röpcédula, kizárólag a mintavásár közleményei részére készült

Megjelent a márciusi jelentés Magyarország pénzügyi újjászervezéséről.

Budapest, máj. 5.

Smith főbiztos távollétében tegnap adták ki a márciusi jelentést Magyarország újjászervezéséről.

A jelentés szerint Magyarország március havi bevétele 766-7 milliárd papirkorona volt.

Az újjáépítési kölcsönből 116-1 millió aranykorona esett márciusra, amelyet azonban a kormány nem vett teljesen igénybe. Harminc milliárd papirkoronát fordított tényszállatok vásárlására és jelentősebb összeget kislakások építésére.

A jelentés nehezményezi, hogy Magyarország óriási pénzeket tart a Nemzeti Bank-ban, amelyeket esetleg gyümölcsözőleg tudna elhelyezni, vagy felhasználni.

Carlier kapitány — újra a bíróság előtt.

Beograd, máj. 5.

Tegnap tartották meg a beográdi „Palace”-szállóban történt rejtélyes

ujság, lappropaganda, meg házalás a sorsjegyekkel — puhította meg és nyerte meg a közönség óvatosabb részét.

A mintavásár hivatalos lapját az ország egész területére szétküldték, jelezve, hogy ugyanaz a lap más nyelven is meg fog jelenni a külföld számára.

A nap-nap után nagyobb méreteket öltő agitáció, végre a hivatalos körök érdeklődését is felkeltette a melyeknek jó ideig nem jutott eszükbe, hogy a furcsa eredetű mozgalom iránt közelebbről érdeklődjenek. A vrsaci ipartestület volt az első, a mely informálódott a terv megindító felől és csakhamar megállapította, hogy a beharangozott vásárhoz, igazgatóság és rendezői kar egyetlen egy személyből, egy Cseszlarovity nevű fiatalemberből áll. Ekkor már a közigazgatási, sőt a bünygyi hatóság is közelebbről érdeklődött a mintavásár iránt és megállapította, hogy Cseszlarovity egy a hatóság közegek nevét, mint az ismeretebb cégek tulajdonosainak és vezetőinek nevét gyakorta kölcsönvette, tisztségekkel felruházta, sőt szükség esetén használta aláírásukat is. Rövidesen az is kiderült, hogy a tisztségekkel kitüntetett személyiségek egyikének sincs nexusa a kétségtelenül tehetséges fiatalemberrel, akit nem is ismertek és aki nevével így egyszerűen visszaélt.

A rendőri vizsgálat természetesen megakasztotta a szépnek indult terv megvalósításában. Tegnap lezárták a vásár irodáját, (a tervező „zse-ni” garzonlakását), a könyveket és iratokat lefoglalták, a rendezőt pedig a belacrkvai ügyészség fegyházába szállították, míg az ügy meg nem érte — a főtárgyalásra.

A sorsjegytulajdonosok pedig el-rakhatják sorsjegyüket a hadikölcsönkötvények és egyéb ilyen értékes relikviák közé.

gyilkosság bűnygyében az előzetes tárgyalást, hogy a per újra való felvételét kéri folyamodvány felett határozzanak.

Carlier kapitány védője újabb adatokat tárt fel, amelyek lehetségessé teszik egy harmadik személy bűnyységét. A védő főleg arra a körülményre szoritkozott, hogy bizonyítsa, hogy a „Palace”-szálló második emeleti szobájából sértetlenül lehet kiugrani s hogy ezen az uton az igazi tettes is ép bőrrel elmene-külhetett. Hivatkozott a szálló egyik alkalmazottjára, aki akrobata-mutatványokkal foglalkozik és aki leugrott Iseli szobájából anélkül, hogy valami baja történt volna.

Carlier kapitány, aki tiz éves fegyházbüntetését tölti a pozsareváci fegyházban, örök vezeték elő a tárgyalásra. Az elnök kérdésére kijelentette hogy ártatlan és nem volt semmi oka rá, hogy barátját megölje.

A bíróság esütörtökön hirdeti ki határozatát, hogy helyt ad-e a por-ujabbi lefolytatására.

As erdélyi Magyar-Párt csalással vádolta a kormány-pártot.

Kolozsvár, máj. 5.

Az erdélyi Magyar-Párt a csiki választások visszaéléseit és csalásait — amelyek a magyar jelölt rovására, a román kandidátnak hozták meg a győzelmet — okmányilag be tudja bizonyítani. A Magyar-Párt olyan adatoknak van birtokában, a melyekkel kétségtelenül igazolni tudja, hogy bűnyös kezek meghamisították a választások tényleges eredményét.

A Magyar-Párt a sérelmet bejelent a szenátusban és elégtételt követel.

HIREK

— máj. 5.

Gyurgyev napja. Holnap, szerdán ünnepli a görög keleti szerb lakosság Gyurgyev napját. Reggel öt órakor, ősi szokás szerint, kivonulnak az erdőbe, ahol zöld ágakat szednek.

Halálozás. Részvétel értesülünk, hogy a szegény iskolanővérek rendeznek egy tiszteletreméltó, derék tagja Mária Leona nővér életének 56-ik évében meghalt. A tisztelendő nővért, aki husz év óta fejtett ki áldásos működést Becskerekben, szerevény modoráért, szimpáthikus, kedves lényéért, mindenki szerette, aki vele érintkezett. Temetése csütörtökön délelőtt 9 órakor lesz a zárda templomából.

Változás a központi főszoigabiróságnál. Miskovity Gyuró becskereki főszoigabiró hosszabb szabadságra ment és mint értesülünk nyugdíjazni fogják. Hivatalát Cseleketity Zdravko szozigabirónak adta át, aki át is vette a főszoigabiróság vezetését. Cseleketity törekvő, agilis tisztviselője a főszoigabiróságnak és ideiglenes főszoigabirói minőségében minden bizonnal egy a közönségnek, mint tisztviselőtársainak teljes meglegedését fogja kivívni.

A keskenyvágyányu vasut kitélepitése. A becskereki keskenyvágyányu vasut kitélepitését célzó mozgalom iniciátorai tegnap informálták Rajity Szevetiszlav alispánt az ügy állásáról, egyuttal felkérték, hogy vállalja el az előkészületek megtételére alakult bizottság elnöki tisztét. Rajity alispán elfogadta a felajánlott tisztséget. Hir szerint a közeljövőben ül össze a bizottság.

Felülvizsgálják a jegyzők képesítését. A törvényhatósági bizottság kebeléből alakult bizottság, amely a jegyzői képesítést és rátermettséget vizsgálja felül, május 11-ére, hétfőre Becskerekre rendelte be a központi járás jegyzőit. Akik a „vizgát” nem állják, azoknak felmentését fogja kérni a bizottság.

Operman Sztaniszláv jótékonycélu hangversenye iránt, mely e hó 7-én este 8 és fél órakor lesz a kereskedelmi iskola disztermében, város-szerte nagy az érdeklődés. Jegyek elővételben Mangoldnáj kaphatók.

A vázásiót újra emelik. Beogradból jelentik, hogy a vázásiót ismét felemelik a legrovidebb időn belül. Eddig a vámtételhez ezer százalékos számítottak hozzá, ezentul ez az ázsio 1100 százalék. Vagyis minden dinár vám helyett 12 dinár lesz fizetendő.

Elhunyt evangélikus püspök. Páról jelentik, hogy Gyurák Ferenc nyugalmazott evangélikus püspök 84 éves korában meghalt.

Nagy viharok Magyarországon. Budapestről jelentik, hogy tegnap és tegnapelőtt Magyarországon óriási viharok dúltak, amelyek meglehetősen anyagi károkat okoztak. A Duna-Tisza közén nagy jégesések, a Dunántul pedig felhőszakadás volt. A szombathelyi fűtőház alapját alámosta az eső, úgy hogy az egész épület összedőlt. A Balaton mellett ugyancsak heves viharok pusztítottak, amelyek hat emberéletet követeltek áldozatul.

Jasa Tomity kereskedői és iparosai panaszkodnak. A jaszatomityi (módosi) kereskedők és iparosok egyesülete memorandumot intézett a becskerekeli kereskedelmi és iparkamarához, amelyben panaszkodik az ottani adóbizottság működésére és megállapítja, hogy Jasa Tomity kereskedőt és iparosait, akik csak most szenvedték el a román kiűrés anyagi megrázkódtatásait, tulságosan súlyosan adóztatták meg. A beadványban kéri a kamarát, hogy hasonlóan oda a sérelmek orvoslásához. Egyidejűleg arra is kéri a kamarát, hogy járjon közbe az országos vásárok redukálása érdekében.

* Jön a Balkán Bioszkopba Niebelungen. Jegyek szerdától kezdve kaphatók, de ki nem cserélhetők.

Sorozatos betörések Szőregen. Szegedről jelentik: Szőregen az éjjel betörő banda működött, amelynek nagy zsákmánnyal sikerült elmenekülnie. A banda előbb a vasuti raktárt törte fel, ahonnan öt millió értékű képviselő szállítmányt emelt el, majd a „Hangya” szövetkezet pénztárát furta meg és dézsmálta meg, utána Pach István fűszerüzletét fosztotta ki, végül pedig Neumann rövidárüzletében tett látogatást, ahol azonban megzavarták. A vakmerő tetteseket keresik.

Halálos zuhanás egy transzformátoros házikóról. Megrendítő szerencsétlenség történt Pansevón. Geesvity villanyszerelő a Weifert-sörgyár közelében lévő transzformátoros házikón szerelte az áramvezetőt és az előírástól eltérően nem erősítette meg magát, hanem az öt méteres magas és lapos tetőn minden védintézkedés nélkül dolgozott. Munka közben megcsuszott és lezuhant a házikóról oly szerencsétlenül, hogy szörnyethalt.

Felhívás. A Kadima sportklub ez uton kéri azon tagjait, kik bármely hangszerezen játszanak és a Kadima zenekarában játszani akarnak, jelentsék ezt be szóval, vagy írásban Glücksmann Mórnál, Vojvodina (Rózsa) szálló.

* **Zongorázók figyelmébe.** Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, néhány heti itt tartózkodásom alatt zongorahangolásokat és javításokat szakszerűen és lelkiismeretesen eszközölök. Megrendelések az Orient vendéglőnél eszközölhetők. Meghívásokra vidékre is elmegyek. Tisztelettel Schwarz Dezső zongorahangoló.

* **Halsontnélküli fűzők, haskötők, melltartók teljes gummifűzők,** orvosi rendelésre haskötők készülnek Arnstein Józsa fűzőszalonjában Velikibecskereken, Wilson-tér, új Benó-ház. Vidéki megrendelések beküldött méret szerint.

* **Zaza, kedden és szerdán a Balkán Bioszkopban,** a legünnepelebb művésznő: Gloria Svanssonal a főszerepben. Zaza, Gloria Svanson legszenzációsabb filmje, pazar, ragyogó kiállításban, igazi művészi produkciót nyújt, megkacagtat, hol a varietésillag életének vidám oldalát mutatja és megkönnyeztet, hol bebizonyítja, hogy a varietéholgynek is van melegen érző szíve, lelke. Szenzációs toillettek.

Riport a régi Becskerekről.

1895 máj. 5.

Vasárnap. A lap nem jelent meg.

1905 máj. 5.

Fütméből jelentik, hogy a Slavonia gőzös fedélzetén indult neki Amerikának a 36 tagból álló gyertyamosi gyermekzenekar. Vezetőjük Weber karmester.

A Béga titka. Petrovity Rada mezőőr tegnap egy 25-26 éves meztelen férfi hulláját fogta ki a vízből.

Sport

A középiskolai atlétikai verseny. Tegnap közzöltük már az eredményeket, ma a verseny lefolyását fogjuk részletesen tárgyalni. A versenyen egy pár egész szép eredményt értek el a versenyzők, melyek száraz időben még jobbak lehetnek volna. Délelőtt csak egy tócsa volt a pályán, az is éppen a 100 m startvonal előtt, de ez nem zavarta a versenyzőket. Azonban délután, a déli eső után az egész tribün előtti cél egyenes pocsolyákkal volt tele, úgy hogy a 60 és 100 méteres döntőt a másik oldalon futották le. A délelőtti versenyen kitűnt Peterin, ki csak 14 éves. Szép stílussal ugrik, csak rohama még nem egész jó. Egyike a legtehetségesebb kezdő atlétáknak. A délutáni verseny hőse Szarvas, ki úgy a 100 métert, mint a 300-at nyerte meg és a 4x100 méteres stafétát győzelemhez segítette. A 300 méteren a cél előtt 50 méterrel még 3 méterrel a vezető mögött van és innen méterről méterre megközelíti a vezetőt és egy méterrel győz.

A magas-, távol- és hármasugrás sokkal jobb eredményt hozott volna, de a csuszós pályán a dobantás pillanatában elcsuszta a versenyzők Hirschenberger azonban még megugorja az idén a 6 métert. A diszkoszdobás elmaradt a csuszós talaj miatt.

Az 1000 méteren Bozzay a táv háromnegyed részében vezetett, itt Miatov felzárkózott és könnyen nyer 10 méterrel Schenk előtt.

A 60 méteres döntőt kétszer futották. Az első futamban Magda volt az első, ki a jövő sprintsere, második Kerper volt, azonban ő akadályozta Lochot, mire Kerper diszkvalifikálták és a távot újra futották. Ugy délelőtt mint délután szép számú közönség volt jelen, kik lelkesen ünnepelelték a győzteseket.

Járvány esetén kézművesekhez feltétlenül használandó

Az új adóreform.

III.

A földadó kulcsa: a kataszteri tiszta jövedelem 20 százaléka.

A földadó legelső végleges kivételiségi felhatalmaztatik a miniszter, hogy az adófizetés alapjául az 1924. évi teljes kivetést vegye. Ezek volna a törvénytervezetnek a földadóra vonatkozó fontosabb intézkedései.

Látjuk belőle, hogy nagyjában a Vojvodinában eddig is érvényben levő szabályok alapján akarja a földadót rendezni, de most már egységesen az egész országra nézve. A kataszteri tiszta jövedelemnek az 1919-1923. évi átlagos földjövdelem magasságára való felemelése és a 20 százalékos adókulcs véget vett a földadó kivételiséni eddig uralkodott paradicsomi állapotoknak és a földtulajdonos is, most már a jól megadóztatott alanyok sorába lép. A földadó, a pótdadók és a jövedelemadó fel fogja emészteni a földbirtok kataszterileg megállapított fenti jövedelmét, úgy hogy olyan években, ahol a termés és annak értéke nem lesz magasabb az 1919-1923. évi átlagos termésnél és értéknél, a földbirtokos is osztozni fog a háztulajdonos, kereskedő, iparos szomorú sorsán, azzal a különbséggel, hogy míg az iparos és kereskedő a fogyasztási cikkek árát szabályozhatja, a földbirtokos ezt ilyen mértékben nem teheti. Megvan még ezen rendezésnek az a hátránya is, hogy 10 évig, amíg t. i. az egész országban a kataszter végleg megállapítva nincs, a földadó kivétel nem lesz egységes, az egész országban egyforma és így attól lehet tartani, hogy az első tíz évben ismét a Vojvodina fogja a földadó terén is a sokkalta nagyobb terheket viselni és nagy kérdés, hogy tíz év múlva el fog-e készülni a végleges kataszter és nem kell-e a terminust talán még egyszer ennyi időre meghosszabbítani és nem-e fognak a költségek megkét-szereződni anélkül, hogy precíz munkateljesítés történe.

Még inkább emeli az adóztatás terhes voltát azon körülmény, hogy a földadó jövedelme a földadóval, jövedelmi adóval és a különböző pótdadókkal együtt háromszoros, sőt többszörös adóztatás alá esik, amit ez a jövedelem épűgy nem viselhet el, mint ahogy képtelenek ennek elviselésére a többi jövedelmi források is.

A házadó.

A házadó alá esnek a királyság területén fekvő lakható vagy más állandó használatra alkalmas házak.

Ezen törvénytervezet szempontjából háznak tekintendő minden szilárd építkezés szárazon vagy vizen, tekintet nélkül az anyagra, amelyből készült. Ide tartoznak azon házak is, amelyeknek konstrukciója olyan, hogy egyik helyről a másikra átvihetők.

A házadó alól teljesen fel vannak mentve:

1. Autonóm hatóságok és testületek házai, ameddig köz- vagy hivatalos célokra szolgálnak.
2. Idegen államok épületei, amelyekben követségeik vannak elhelyezve, viszonsóság esetén.
3. Templomok, kápolnák vagy törvényesen elismert vallásfelekezetek házai vagy házrészzei, amelyek kizárólag istentiszteletrre szolgálnak.
4. Kórházak, menedékhelyek és emberbaráti egyesületek fürdő és szanatóriumai.
5. Általában mindazon házak, amelyek közoktatási, nevelési és jö-

tékony célokat haszon nélkül szolgálnak (muzeumok, kiállítási épületek stb.).

6. Gyári és más ipari épületek, ideszámítva a bányászatot is, közraktárak, vasuti házak, valamennyien csak annyiban, amennyiben nem szolgálnak lakóhelyül vagy jövedelmező vállalatok üzlethelyiségül.

7. Gazdasági épületek, amelyek nincsenek önállóan bérbeadva és a földművelés és erdészet szolgálatában állanak, kivéve azokat, amelyek lakóhelyül szolgálnak.

8. Az árvízmentesítő- és vízszabályozási társulatok házai, ha mint gépházak vagy a gépkezelő személyzet vagy a gát-, csatorna- és zsilip-felügyelők lakásául szolgálnak.

9. A katonaság beszállásolásra rekvirált házak mindaddig, amíg erre a célra szolgálnak.

10. Ideiglenes építkezések rendkívüli szükség esetén (tüzesetnél, árvíznél, gyülekeknél, táborozásoknál, járványoknál), míg ezen rendkívüli szükség tart.

11. Halottaskamrák és mauzoleumok.

Ez az adómentesség az állami adók alapján kivetendő pótdadókra is kiterjed. Oly helyeken, amelyekben nagy a lakásínség és amely helyeket a pénzügyminiszter előterjesztésére a minisztertanács ilyenekül kijelöl, ideiglenesen mentesítve lesznek, azon új házak és házrészek, amelyek az építkezési hatóságok jóváhagyása alapján emeltetnek.

Az adó alóli mentesség engedélyezettik:

1. Ha a házak kizárólag lakások tartalmazzanak.

a) 15 évre, ha 1925. év végéig tető alá kerülnek és

b) 10 évre, ha 1927. év végéig kerülnek tető alá;

2. ha a házak kizárólag lakásokat tartalmazzanak, tekintet nélkül a lakások nagyságára 12, illetve 10 évre;

3. ha a házak az üzlethelyiségek mellett, nagyobbrészt lakásokat is tartalmazzanak, 10 illetve 5 évre, a fent megjelölt elkészítési határidőkre való tekintettel, tehát ha 1915. év végéig vagy 1927. év végéig kerülnek tető alá. Későbbi építkezések adómentességet nem élveznek. Az ideiglenes adómentesség csak a házadóra szól és nem vonatkozik a pótdadókra is.

n. t.

Felelős szerkesztő távol, a szerkesztésért felel
JUHÁSZ FERENC.

Polgármesteri hivatal Vel. Becskerek.

8449/925. szám.

VIII

Városi fürdő bérbeadása.

Velikibecskerek városi fürdőjének bérbeadása céljából az első szóbeli árverést 1925. évi június hó 6-án délelőtt 11 órakor tartja.

Biztosíték címén 10.000 dinár fizetendő le a városi pénztárnál és az erről szóló nyugta az árveréskor bemutatandó.

A feltételek naponta a hivatalos órák alatt a városi számvevőségénél betekintheők.

Velikibecskerek, 1925 április 30.

Zs. Gifinger,
polgármester-helyettes.

3 szobából és mellékhelyiségekből álló 914

Családi ház

kézpénzért megvételre keres tetik.

Cím a kiadóhivatalban.

Főmolnár

továbbá egy idősebb gépész stabil
gőzgéphez, június vagy július 1-i
belépésre kerestetik. Ajánlatok
igények megjelölésével a kiadó-
hivatalba kéretnek. 915

Egészséges földet INGYEN

hordhatnak 918
a Balkán Bioszkoptól.

Két gyakorlattal bíró, nőtlen

Iakatos segéd

a „Begejszvetidjuradji téglagyárnál“
azonnal felvétetik. 893
Dinamikezésben jártasak
előnyben részesülnek.

Milisityi ecetsav

kicsinyben és nagyban állandóan
kapható 840

Ljubisa Pichert képviselőnél
Velikibecskerek (Lukity-szappangár).

8 hold here

közvetlen a város mellett, az idei
évre kisebb parcellákban is eladó.

Bővebbet: 895
Steyer József Geteova (Német) utca 26.

Szemüvegek

minden kivitelben 435

SCHWAB ALBERT
órás, ékszerész és optikusnál
VELIKIBESCKEREKEN.

A legjobb fal- és zseborák, modern, izléses
ékszerek bő választéka. Javítások pontosan.

Braća Komlós

Velikibecskerek

Telefon 135.

Ajánl raktárról teljesen új, normális
köcsönzsákokat,
zsákkötöző zsinogot,
Sisal-manillát,
olajat, petróleumot, benzint,
angol gépsziját napiáron.

Jó állapotban levő veranda üvegfalak

ajtóval együtt olcsón eladók

Ljubljanszka (Petro-
vics) utca 12. sz. a.
887

Dr. Iványi Ferenc

nőgyógyász, szülész

Fogad:

Délelőtt 9—11-ig, délután 4—6-ig

Velikibecskerek,

Alekszandrova (fő) utca 45. sz.
909

Nagymennyiségű prima karlsbadi

porcellánáru

érkezett. Legolcsóbb napi árak!
Vitrea táblaüveg

vagontételekben is kapható.
Saját foncsorozó műhelyem-
ben folt nélküli, elsőrendű ki-
viteli tükrök készülnek. Régi,
vakuit tükrök foncsorozását
olcsón vállalom.

Ivanitza Ferdinánd Károly
Velikibecskerek, Alekszandrova (Fő) u.

RAYONKÉPVISELŐ

kerestetik a világhírű amerikai
aratógépek egyedárusításához.

Csakis jól bevezetett, abszolút jó
szakmabeli cégek jöhetnek számításba.

Ajánlatok „Za-4933“ jelige alatt, Publicitas d. d.
hirdetőiroda Zagreb, Gundulityeva II. intézendők. s26

Nagyban!

Kicsinyben!

FAÁRUK: konyha-, háztartási- és mezőgazdasági cikkek,

u. m. kaszanyély, gereblye, villa, kapanyél, buzalapát, zsák,
vesszőkosár, házi- és kubikostaliczka, kenyérsütőlapát, teknő,
rokka, kocsirod, dézsa, szita, gyékényponyvák, nyírfaseprő,
facipők, ostornyelek, kapák, kaszák, lapátok, stb., ugyisintén
mindennemű konyha- és háztartási cikkek a legjobb minőségben
és a legolcsóbb napiárban kaphatók. Kaszák jótállás mellett!

Feigl Károly faárkereskedésében,

VELIKIBESCKEREK, Zsitni trg (Buza-tér), a Dungserszki sörgyár épületében. 818

S. H. Gutmann r.-t. Belišće

bánati képviselője:

Ifj. KRAUSZ GYULA cég Velikibecskerek

tisztelettel közli, hogy en gros üzletét

a detail tűzifaüzlettel

kiegészítette. :: :: Ajánl elsőrendű száraz, belišćei

bükkhasáb tűzifát

ölenként 600 dinárért

:: jó ölezésben. ::

A detail árusítás a volt Zadruzna, a
volt Grün-féle telepen és a raktárházi
:: telepen ma kezdetét vette ::

Gőzfavágómat üzembe helyeztem. Egy
órán belül a vevő jelenlétében

egy öl fa 100 dinárért

felfűrészeltetik és felaprittatik.

Allandóan raktáron van és kívánságára házhoz
szállítjuk a következő napilapokat és folyóiratokat:

Szerb nyelven:		Pásztortűz		Hamburger Ill. Zeit.	
Vreme	1.-	Aller képes családi	15.-	Jugend	20.-
Politika	1.-	lapja	10.-	Die Kunst	50.-
Zabavnik	2.-	Francia nyelven:		Wild und Hund	15.-
Ilustrovani List	3:50	Le Temps	4.-	Deutsche Jäger-	
Obzor	1:50	Le Petit Parisien	4.-	zeitung	10.-
Vesele Novine	1.-	Le Matin	4.-	Westermanns	
Dom i Svijet	7:50	Le Journal	4.-	Monatshefte	50.-
Koprive	3.-	Journal des Debats	4.-	Wiener Bilder	6.-
Zagrebački Sportski	3.-	L'Humanité	4.-	Das Interessante Blatt	6.-
List	3.-	Le Sourir	12.-	Olasz nyelven:	
Comoedia	4.-	Journal Amusant	10.-	Corriere della Sera	4.-
Sport	4.-	La Vie Parisienne	12:50	Il Piccolo	4.-
		Illustration	25.-	Divatlapok:	
		Paris Plaisir	20.-	Die Schöne Wienerin	12.-
Magyar nyelven:		Angol nyelven:		Record	12.-
Torontál	1.-	Daily Mail	4.-	Toute la Mode	40.-
Bácsmezei Napló	1:50	Német nyelven:		Wäsche- und Hand-	
(V. 3.-)		Zagreber Tagblatt	2.-	arbeitzeitung	10.-
Délabácska	1:50	Elegante Welt	25.-	L'Elegante	25.-
Világ	5.-	Neue Freie Presse	5.-	Die Dame	30.-
(V. 6.-)		(V. 7.-)		Blatt der Hausfrau	8.-
Esti Kurir	4.-	Neues Wiener Journal	5.-	Wiener Mode	15.-
(V. 5.-)		(V. 7.-)		Chiffon	25.-
Pesti Tőzsde	10.-	Neue Zeit	1.-	Grande Mode	45.-
Tőzsdei Hírlap	3.-	Temesvarer Volksblatt	2.-	Juno	55.-
Aradi Közlöny	2.-	Reigen	30.-	Star	60.-
(V. 3.-)		Sport im Bild	25.-	Modenwelt	15.-
Autó	18.-	Die Börse	10.-	La Vraie Mode	16.-
Egyenlőség	8.-	Fliegende Blätter	6.-	La Coupe Exquise	50.-
A Szellem	15.-	Ost und Süd	4.-	Praktische Berlinerin	12.-
Borszem Jankó	8.-	Moderne Welt	20.-	Paris Mode	30.-
Színházi Élet	15.-	Das Illustrierte Blatt	6.-	Paris Elegant	40.-
Tolnai Világlapja	15.-	Die Fackel	30.-	Időszaki füzetek:	
Fidibusz	6.-	Lustige Blätter	30.-	Nick Carter	5.-
Nemzeti Sport	3.-	Meggendorfer	6.-	Buffalo Bill	5.-
Sporthírlap	4.-	Die Woche	14.-	Indiánus történetek	4.-
Jugoszláv Sportélet	3.-	Junggeselle	25.-	Ulstein: Die span-	
Caviár	6.-	Fussball	10.-	nenden Bücher	10.-
Ma Este	15.-	Der Kicker	8.-	Ulstein: Romane	20.-
En Újságom	6.-	Berliner Ill. Zeitung	7.-	Kronenbücher	16.-
Magyar Lányok	8.-				
Új idők (kettős füzet)	20.-				
Az Ojság	5.-				

Árak dinárban értendők. (V. = vasárnapi szám.)

Ezekon kívül kívánságra bármely napilap és folyóirat nálunk eredeti áron kapható

„Orient“

hírlapterjesztő vállalat V. Becskerek, Alekszandrova u. 5.
Hirdetéseket felvesszünk eredeti kiadóhivatali áron a világ bármely
lapja részére. 1458